

Nr 289.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning av statsmedel för taxeringsarbete i Stockholms stad för tiden 1 oktober 1943—30 september 1944; given Stockholms slott den 21 maj 1943.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 maj 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför.

Enligt bestämmelserna i 145 § taxeringsförordningen bestrides huvudparten av kostnaderna för taxeringsarbetet av statsmedel. Vad beträffar den årliga taxeringen utgår sålunda ersättning av sådana medel bl. a. till ordförandena och kronoombuden i taxeringsnämnderna [1 mom. 1)], för provningsnämndernas utgifter samt till sakkunniga m. fl. [1 mom. 5), jämfört med 5 och 6 mom.]. Har kommun åtagit sig kostnader för särskilda anstalter för taxeringsarbetet genom tillhandahållande av kommunens tjänstemän (i Stockholm tjänstemän hos överståthållarämbetet) till biträden därvid eller annorledes, lämnar staten bidrag till kostnaderna under förutsättning

att Kungl. Maj:t finner dessa anstalter äga särskilt värde för det allmänna [1 mom. 3)]. Av statsmedel bestrides vidare gottgörelse för det arbete med uppläggande av taxeringslängder m. m., som åligger vissa tjänstemän i städerna [1 mom. 4)], samt ersättning åt kamreraren vid överståthållarämbe- tets avdelning för uppbördsärenden¹ för hans befattning med taxeringen i Stockholm [1 mom. 2)].

Enligt 13 § förordningen den 14 juni 1933 (nr 357) om åsättande i vissa fall av särskilt uppskattningsvärde å fastighet må bl. a. ordförande och av överståthållarämbetet eller länsstyrelse förordnad ledamot i taxeringsnämnd för göromål enligt förordningen, där så finnes skäligt, åtnjuta särskild ersättning av statsmedel.

I Stockholm handhades intill den 1 oktober 1936 taxeringen jämte debite- ringen av överståthållarämbetets avdelning för uppbördsärenden, i vars ar- betsuppgifter jämväl ingick uppbörden med redovisning. Den mera fast anställda personalen vid avdelningen avlönades av staden, varförutom vissa av tjänstemännen uppbyro sportler (bl. a. debetsedellösen) till betydande belopp. Vidare utgingo ersättningar av statsmedel jämlikt 145 § taxerings- förordningen direkt till olika befattningshavare. Av övriga ersättningar, som bestredos av statsmedel, märktes särskilt ett bidrag å 70,000 kronor (tidigare 90,000 kronor), som med stöd av 145 § 1 mom. 3) utbetalades till staden. Bidraget, som utgått sedan år 1921, var motiverat med att den då verkställda omorganisationen av uppbördsavdelningen genom ett förbättrat taxeringsför- farande finge anses ha tillgodosett även statsverkets intresse.

År 1935 upprättades av överståthållarämbetet förslag till omorganisation av ämbetets avdelning för uppbördsärenden till en avdelning för skatte- ärenden. Sedan Stockholms stadsfullmäktige i princip godkänt förslaget under förutsättning att överenskommelse träffades med statsverket om stats- bidrag till staden enligt grunder som kunde av stadsfullmäktige godtagas, underställde överståthållarämbetet Kungl. Maj:t frågan om ändrade grunder för lämnande av ersättning av statsmedel för taxeringsarbete i Stockholm. I en den 17 januari 1936 dagtecknad proposition, nr 39, föreslog därefter Kungl. Maj:t riksdagen, bländ annat, att bemyndiga Kungl. Maj:t att för en tid av tre år, räknat från och med den dag förslaget till omorga- nisation trädde i kraft, medgiva, att i stället för ersättning, som jäm- likt 145 § taxeringsförordningen eller 13 § förordningen om åsättande i vissa fall av särskilt uppskattningsvärde å fastighet skulle utgå av stats- medel till personer, som biträtt med taxeringsarbete i Stockholms stad, visst bestämt belopp finge utbetalas till staden under huvudsakligen de villkor och förutsättningar, som av mig såsom föredragande departementschef an- givits vid anmälan av propositionen inför Kungl. Maj:t. Sedan proposition- en bifallits av riksdagen samt stadsfullmäktige bekräftat sitt preliminära godkännande av förslaget, genomfördes omorganisationen med ikraftträdande

¹ Enligt förordning den 12 juni 1936 (nr 272) skall vad som finnes stadgat om kamreraren vid överståthållarämbetets avdelning för uppbördsärenden i stället äga tillämpning å skatte- direktören vid ämbetet.

av ny lönestat och instruktion för överståthållarämbetets avdelning för skatteärenden den 1 oktober 1936. Samtliga sportler indrogos till stadens kassa.

I fråga om den närmare utformningen av bestämmelserna om ersättningen till staden samt vad övrigt i ärendet förekom får jag i huvudsak hänvisa till propositionen 39/1936. Ersättningen skulle enligt de fastställda grunderna uppgå till 200,000 kronor för år, då allmän fastighetstaxering ej ägt rum, med tillägg av 14,000 kronor för år, då sådan taxering skett. Staden skulle samtidigt bestrida alla med taxeringsarbetet i Stockholm förenade kostnader, vilka enligt sistnämnda båda författningsrum skulle ersättas av statsmedel, dock med det undantag att i den mån taxeringsuppgifter alltjämt skulle handhavas av andra än tjänstemän hos överståthållarämbetet, ersättning härför fortfarande skulle utgå direkt av statsmedel. Undantaget avsåg bland annat arvoden till ordförandena i taxeringsnämnderna och fastighets-taxeringsnämnderna, till vissa kronoombud samt till den ordinarie prövningsnämndens och den särskilda prövningsnämndens ledamöter.

För envar av tidsperioderna 1 oktober 1939—30 september 1940 samt 1 oktober 1941—30 september 1942 har ersättningsbeloppet bestämts till 220,000 kronor.

Vid anmälan den 27 februari 1942 av propositionen 137/1942 anfördes att ett för riksdagen sistnämnda dag framlagt förslag till omorganisation av överståthållarämbetet föranledde att ställning måste tagas till frågan om den ersättning som för tiden efter den 30 september 1942 borde utgå till Stockholms stad för taxeringsarbetet i Stockholm. Enär taxeringsmyndigheternas organisation vore under utredning samt frågan om och i vad mån Stockholms stad borde bidra till statens intressekontors restskatteförmedling vore svävande, ansåg jag att slutlig ställning tills vidare icke borde tagas till spörsmålet om ersättning till Stockholms stad för taxeringsarbetet. Jag förordade därför att sistnämnda ersättningsfråga reglerades allenast provisoriskt för ytterligare ett år. Medan den kommitté, som utarbetat förslaget till överståthållarämbetets omorganisation, föreslagit en höjning av det årliga ersättningsbeloppet från 220,000 kronor till 282,000 kronor ansåg jag för egen del att ersättningen borde bestämmas till i runt tal 250,000 kronor. Propositionen i ämnet bifölls av riksdagen.

Jag anhåller att nu få upptaga till behandling frågan om ersättning till staden för tiden efter den 30 september 1943. I detta sammanhang får jag anmäla, att överståthållarämbetet i skrivelse den 25 november 1942 hemställt, bland annat, om medgivande att från det för budgetåret 1942/43 anvisade förslagsanslaget till kostnader för årlig taxering taga i anspråk högst 25,000 kronor för överlidsersättning åt befattningshavare inom ämbetet i samband med årets ordinarie prövningsnämndsarbete i Stockholms stad. Till stöd härför har överståthållarämbetet anfört följande.

Omfattningen av den verksamhet som ägt rum till förberedande av Stockholms stads prövningsnämnds sammanträden under 1942 ävensom nämndens egen verksamhet belyses bäst därav att, medan taxeringen till kommunal inkomstskatt, till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt till särskild skatt

å förmögenhet nästföregående år innefattade 2,610 hos prövningsnämnden anmälda ärenden, samma taxering jämte den nytillkomna taxeringen för omsättningsskatt innevarande år föranlett upptagande inför prövningsnämnden av icke mindre än 6,133 ärenden. Uppenbart är, att bakom denna betydande ökning ligger ett starkt stegrat arbete, vilket i mycket stor utsträckning måst utföras å övertid. Detta gäller såväl de föredragade taxeringsintendenterna och taxeringsinspektörerna som lägre befattningshavare inom överståthållarämbetet, vilka i vanliga fall med hänsyn till av dem innehavd lönegradsplacement icke äro berättigade till ersättning för övertidsarbete. Enligt inhämtade besked ha för här ifrågavarande arbetsuppgifter av dylika befattningshavare använts övertid uppgående till sammanlagt c:a 7,000 timmar. Överståthållarämbetet anser rimligt, att ersättning beredes vederbörande för övertidsarbete av så avsevärd omfattning. Om denna ersättning beräknas utgå efter samma grunder, som tillämpades för krigskonjunkturskattarbetet nästföregående år och som innefattade, att till taxeringsintendenterna utgick 4 kronor 50 öre, till taxeringsinspektörerna 4 kronor, till förste taxeringsassistenterna 3 kronor 50 öre och till taxeringsassistenterna 3 kronor, allt för timme räknat, skulle för ändamålet erfordras sammanlagt 25,000 kronor.

Departements-
chefen.

Enär frågan om en omorganisation av taxeringsväsendet ännu icke är slutligt avgjord samt utredning genom särskilt tillkallad sakkunnig numera pågår angående fördelningen mellan staten och Stockholms stad av kostnaderna för intressekontorets restskatteförmedling för inom staden mantalsskrivna personer, torde det nu liksom förra året vara lämpligast att reglera förevarande ersättningsfråga endast för ett år framåt. Ersättningsbeloppet torde böra bestämmas till oförändrat belopp, 250,000 kronor.

Överståthållarämbetet har i sin i det föregående omförmälda skrivelse redogjort för den utsträckning i vilken övertidsarbete förekommit vid förarbetet till Stockholms stads prövningsnämnds sammanträden under 1942 ävensom hemställt om ersättning härför. För den händelse Kungl. Maj:t finner påkallat att med statsmedel bidra till beredande av övertidersättning åt vissa av staden vid sådant arbete anlitade tjänstemän torde Kungl. Maj:t, därest riksdagen icke har något att erinra däremot, få för innevarande och nästa budgetår meddela beslut om dylik ersättning.

Bemyndigande torde alltså böra av riksdagen utverkas för Kungl. Maj:t att låta för tiden 1 oktober 1943—30 september 1944 till Stockholms stad utbetala ett belopp av 250,000 kronor under villkor, att staden för samma tid — med motsvarande undantag som hittills gällt och så framt ej annat föranledes av vad nyss anförts — bestrider alla med taxeringsarbetet i Stockholm förenade kostnader, vilka enligt 145 § taxeringsförordningen eller 13 § förordningen om åsättande i vissa fall av särskilt uppskattningsvärde å fastighet skola bestridas av statsmedel.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

bemyndiga Kungl. Maj:t att för tiden 1 oktober 1943—30 september 1944 medgiva, att i stället för ersättning, som jämlikt 145 § taxeringsförordningen eller 13 § förordningen om åsättande i vissa fall av särskilt uppskattningsvärde å fastig-

het skall utgå av statsmedel till personer, som biträtt med taxeringsarbete i Stockholms stad, må utbetalas ersättning i enlighet med vad i det föregående angivits.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

W. Dickson.